

AKTUALIOS TURKIJOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2024 m. vasario mėn.

PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS				PASTABOS
Bendra ekonominė informacija				
	22-Vasaris-24	29-Vasaris-24	Pokytis	TR Centrinis bankas , TCB kursas paprastai žemesnis nei rinkos
1 EUR = ... TRY	33.3931	33.7686	1.1%	
1 USD = ... TRY	30.9096	31.1597	0.8%	
2023Q4 Turkijos ekonomika išaugo 4,0 % Y-2-Y, bet tik 1,0 %, Q-2-Q. Metinis BVP augimo tempas 2023 m. siekė 4,5 %, tai nežymiai viršija Vyriausybės prognozes (TR Vidutinės trukmės ekonominėje programoje deklaruotas 4,4 proc. augimas). Nepaisant spaudimo ekonomikai dėl pinigų politikos griežtinimo, antrąjį 2023 m. pusmetį, privataus sektoriaus vartojimas išliko pagrindine ekonomikos augimo paskata. Be to, priešingai nei 2022 m., prie ekonomikos augimo prisidėjo ir investicijos. 2023Q4 Y-2-Y išlaidos kapitalo formavimui padidėjo 10,7%, namų ūkių vartojimo išlaidos – 9,3%, o valstybinio sektoriaus vartojimo išlaidos – 1,7%.				TUIK
TR BVP dabartinėmis kainomis 2023 m., palyginti su 2022 m., padidėjo 75,0% ir pasiekė 26,3 trln. TRY (866 mlrd. USD). Tuo tarpu BVP vienam gyventojui 2023 m. buvo 307 952 TRY (13 110 USD).				TUIK
Turkijos metinė infliacija vasario mėnesį siekė 67,07%, vartotojų kainos padidėjo 4,53%. Daugiausiai per mėnesį išaugo restoranai, kavinės ir viešbučiai – 94,5%, sveriamas maistas ir nealkoholiniai gėrimai – 71.1%. TR finansų ministras teigė, kad ateinančiais mėnesiais metinė infliacija išliks didelė dėl bazinių efektų ir uždelsto palūkanų kėlimo poveikio, tačiau per ateinančius 12 mėnesių sumažės. Ekonomistų teigimu, vasario mėnesio infliaciją lėmė ir užsitęsęs šių metų minimalaus darbo užmokesčio didinimo poveikis paslaugų sektoriui.				DailySabah
Vartotojų kainų indeksas (CPI), 2024 vasaris				TUIK
	2024 vasaris	2023 vasaris	2022 vasaris	
Pokytis per mėnesį	4.53	3.15	4.81	
Pokytis lyginant su ankstesnių metų gruodžio mėn.	11.54	10.00	16.45	
Metinis pokytis	67.07	55.18	54.44	
Vidutinis pokytis per 12 mėn.	55.91	71.83	25.98	
Didžiausias metinis augimas fiksuotas viešbučių, kavinių ir restoranų grupėje - +94,78%, mažiausias augimas - +43,44 proc. - drabužių ir avalynės grupėje.				
Vidaus produkcijos kainų indeksu (D-PPI), 2024 vasaris				TUIK
	2024 vasaris	2023 vasaris	2022 vasaris	
Pokytis per mėnesį	3.74	1.56	7.22	
Pokytis lyginant su ankstesnių metų gruodžio mėn.	8.03	5.78	18.43	
Pokytis lyginant su ankstesnių metų analogišku mėn.	47.29	76.61	105.01	
Vidutinis pokytis per 12 mėn.	45.71	120.72	56.83	
D-PPI pagrindiniuose pramonės sektoriuose - kasybos ir akmens kasybos +68,10 proc.; apdirbamojoje pramonėje +56,71 proc.; elektros,				

AKTUALIOS TURKIJOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2024 m. vasario mėn.

dujų, garo ir oro kondicionavimo -30.68 proc.; vandens tiekimo +66,20 proc.; tarpinės prekės +51,47 proc.; ilgalaikio vartojimo prekės +61,51; trumpalaikio vartojimo prekės +64,34 proc.; energija +0,45 proc.; gamybos priemonės ir prekės +64,70 proc.	
Turkijoje buvo vasario mėnesį fiksuotas rekordinis eksportas – išaugo 13,6% (Y-2-Y) iki 21,1 mlrd. USD. Tuo tarpu importas sumažėjo 8,5% iki 28,1 mlrd. USD.	DailySabah
Gynybos sektorius	
Ankara svarsto galimybę įsigyti Kinijos ir Pakistano naikintuvus JF-17 Thunder, jei negalės įsigyti Eurofighter. Vokietijos tyrimų centras pastebi, kad <i>Eurofighter Typhoons</i> pardavimas TR būtų daugiau nei komercinis ginklų eksporto susitarimas – jis reikštų glaudesnę TR integraciją į Vakarų karinės pramoninės sistemą, taip netiesiogiai neskatinant Turkijos tolti ir kurti strateginę autonomiją.	t24
Pramonės sektorius	
TR pramonės gamyba 2023 m. gruodį išaugo 1,6 proc. Y-2-Y ir 2,4 proc. M-2-M. Lyginant su 2022 m. gruodžiu kasybos ir karjerų eksploatavimo subindeksas nukrito 1,2%, apdirbamosios pramonės ir elektros, dujų, garo tiekimo bei oro kondicionavimo indeksai atitinkamai pakilo 2,1 ir 4,5%; gamybos priemonių (<i>capital goods</i>) gamyba padidėjo 6,1 proc., tarpinių prekių – 3,5 proc., energijos – 1,7 proc., o ilgalaikių ir trumpalaikių vartojimo prekių sumažėjo atitinkamai 3,4 ir 1,9 proc. Aukštųjų technologijų sektoriaus gamyba kilo 14,3 proc., vidutinių-žemų technologijų sektoriaus – 5,4 proc., o vidutinių-aukštųjų technologijų sektoriaus – 3,4 proc., o žemųjų technologijų sektoriaus gamyba per metus sumažėjo 2,8 proc.	AnadoluAjansi
Inovacijos	
Turkų finansinių technologijų įmonė „Dgpays“, turinti programinės įrangos platformą, kuri teikia mokėjimų ir bankininkystės paslaugas didelėms įmonėms, gavo 600 mln. USD finansavimą iš vieno didžiausių finansinių technologijų fondo Europoje „Truffle Capital“.	DailySabah
Turkijos įmonė „Pavo Group“, teikianti elektronikos, programinę įrangą ir JAV įmonė „Parallel Wireless“, kuri specializuojasi belaidžių tinklų kūrime, nuspėdė sudaryti sutartį dėl naujos kartos mobiliųjų telekomunikacijų įrangos gamybos.	DailySabah
Finansai	
Tarptautinė kovos su pinigų plovimu organizacija ir terorizmo finansavimu organizacija (FATF) paskelbė, kad Turkija iš esmės užbaigė veiksmus, skirtus stiprinti kovai su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu. Tikimasi, kad birželio mėnesį vyksiančiame Generalinės asamblėjos posėdyje Turkija bus pašalinta iš pilkojo sąrašo.	AnadoluAjansi
Energetika	
Vasario 21 dieną Turkijos įmonė „Türkiye Progresiva Energy Investments“ pasirašė sutartį su Kinijos elektrinių įrangos gamintoja „Harbin Electric International“ dėl elektros saugyklos ir vėjo jėgainių parko statybos. Į šį projektą, kuris taps didžiausia Europos energijos saugykla, iš viso bus investuojama 600 mln. USD.	DailySabah
Žemės ūkis	
TR miltų eksportas, nepaisant nepalankių oro sąlygų ir laivybos situacijos Raudonojoje jūroje, 2023 m. pasiekė istorinį rekordą – 3,66 mln. t. Pajamos iš miltų eksporto pernai sudarė 1,5 mlrd. USD. Per pastaruosius trejus metus dėl oro sąlygų TR grūdų gamyba sumažėjo, tačiau 2024 m. prognozuojamos geresnės oro sąlygos ir didesnis derlius: 2023 m. TR surinkta 22 mln. t kviečių, šiemet tikimasi 24-25 mln. t.	AnadoluAjansi

AKTUALIOS TURKIJOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2024 m. vasario mėn.

<p>Karvės pieno gamyba per 12 mėnesių išaugo 4,8% - per 2023 m. TR surinkta 10,2 mln. t karvių pieno, pagaminta 1,5 mln. t geriamo pieno (+1,5 proc.), sūrio iš karvės pieno pagaminta 771,07 tūkst. t (+9,7 proc.), 1,2 mln. t jogurto, 829,55 tūkst. t ayran (sūrus jogurto gėrimas), 87,06 tūkst. t sviesto. Turkija eksportavo pieno produktų už 390,6 mln. USD, (-36,06 proc.), tuo tarpu šalies pieno produktų importas šoktelėjo 56,2% iki 130,7 mln. USD. Pagrindinės TR pieno produktų eksporto šalys 2023 m. - Irakas, JAE ir JAV.</p>			AnadoluAjansi
Žalioji kursas			
<p>Pasaulio bankas patvirtino 600 milijonų eurų paskolą, kuri padėtų Turkijos eksportuotojams sumažinti anglies dvideginio išmetimą gamybos procesų metu ir taip paskatinti žaliosios transformacijos procesą. „Turkijos žaliojo eksporto projekto“ metu bus teikiamas efektyvus ir ilgalaikis finansavimas eksportuotojams, kurie investuoja į ekologiškas ir klimatą saugančias priemones.</p>			DailySabah
Susisiekimai			
<p>Turkija ruošiasi pirmoji Europoje Stambulo oro uoste įdiegti sistemą, kuri leis vienu metu trims orlaiviams savarankiškai leisti ir pakilti.</p>			DailySabah
<p>Turkijos oro linijos išplėtė savo kryžių tinklą – THY orlaivis kovo 2 d. nusileido Melburne. Skrydžiai į Melburną, trumpai sustojant Singapūre, planuojami tris kartus per savaitę.</p>			DailySabah
Kita ekonominiams bendradarbiavimui aktuali informacija			
<p>Artimiausio pusmečio pagrindinės tarptautinės parodos</p>			TOBB
2024-04-04	Solarex (saulės energijos technologijos)	Stambulas/ Stambulo parodų centras	
2024-04-17	Juvelyrikos paroda	Stambulas/ Stambulo parodų centras	
2024-04-17	Statybų paroda	Stambulas/ Tüyap parodų centras	
2024-04-22	Modex 2024 (baldų ir dekorų)	Bursa/ İnegöl Hikmet Şahin kultūros parkas / Uluslararası parodų paviljonas	
2024-04-24	IBAKTECH (konditerijos, ledų, šokolado įrenginiai ir technologijos)	Stambulas/ Stambulo parodų centras (2,4,5,6,7,8)	
2024-04-24	Tarptautinė energetikos ir aplinkos paroda	Stambulas/ Stambulo parodų centras (1,3)	
2024-04-25	Mobilefest	Stambulas/ Kongresų centras	
2024-04-25	EXPOMED EURASIA (gydymo, reabilitacijos įranga, produktai)	Stambulas/ Tüyap parodų centras	
2024-05-01	AYSAT (Avalynės pramonės tiekėjų paroda)	Stambulas/ Stambulo parodų centras	
2024-05-02	IDMA (grūdų apdirbimo ir kepinių technologijų paroda)	Stambulas/ Stambulo parodų centras (1,2,3)	
2024-05-08	Turcoat & Paint (dažai, skiedikliai, statybų chemikalai)	Stambulas/ Stambulo parodų centras	
2024-05-29	BUSWORLD Turkey 2024 (autobusai, minibusai, dalys)	Stambulas/ Stambulo parodų centras (1,3)	
2024-05-29	KOMATEK (statybų mašinerija, įranga)	Stambulas/ Stambulo parodų centras (2,4,5,6,7,8)	
2024-05-29	Mažmeninės prekybos paroda (įranga parduotuvėms, prekybų centrams, viešbučiams)	Stambulas/ Haliç kongresų centras	
2024-06-04	HIGHTEX 2024 / ITM 2024 (tekstilės įranga, dalys)	Stambulas/ Tüyap parodų centras	
2024-06-05	Win Eurasia 2024 (automatinės, hidraulinės, pneumatinės)	Stambulas/ Stambulo parodų centras	

Lietuvos ambasada Turkijos Respublikoje

AKTUALIOS TURKIJOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2024 m. vasario mėn.

	technologijos)	(2,4,5,6,7,8)	
2024-06-14	Beauty Eurasia 2024	Stambulas/ Stambulo parodų centras (5,6,7)	
2024-09-03	Worldfood Istanbul 2024	Stambulas/ Tūyap parodų centras	
2024-09-12	INTERMOB 2024 (baldų pramonės)	Stambulas/ Tūyap parodų centras	
2024-09-19	Zuchex (namų apyvokos ir virtuvės reikmenų)	Stambulas/ Tūyap parodų centras	
2024-09-19	Ankiros (plieno ir metalurgijos)	Stambulas/ Stambulo parodų centras (2,4,5,6,7,8)	
2024-09-25	Pet Izmir (naminių augintinių priežiūros ir gydymo prekės)	Izmiras/ Gaziemir parodų centras	
2024-09-26	Airex (civiliniai orlaiviai ir sraigtasparniai, orlaivių varikliai, skrydžių kontrolės, orlaivių priežiūros ir remonto įranga)	Atatiurko oro uostas	
2024-09-30	MATEK EURASIA 2024 (metalo apdirbimo, suvirinimo, gręžimo, testavimo ir kt. įranga)	Stambulas/ Tūyap parodų centras	
Pilnas parodų sąrašas			